

TÁC PHẨM VĂN HỌC ĐƯỢC GIẢI THƯỞNG NHÀ NƯỚC

ĐÀO VŨ

Con đường mòn ấy

TIỂU THUYẾT

NHÀ XUẤT BẢN HỘI NHÀ VĂN

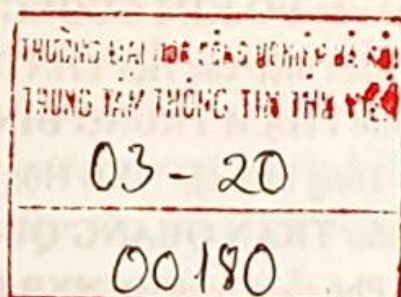

TÁC PHẨM VĂN HỌC ĐƯỢC GIẢI THƯỞNG NHÀ NƯỚC

ĐÀO VŨ

Con đường mòn ấy

TIỂU THUYẾT

NHÀ XUẤT BẢN HỘI NHÀ VĂN

LỜI NHÀ XUẤT BẢN

Nền văn học cách mạng Việt Nam được Bác Hồ đặt nền móng từ những năm đầu thế kỷ 20 và có bước phát triển rực rỡ từ sau Cách mạng tháng 8/1945, đặc biệt là trong sự nghiệp giải phóng dân tộc và xây dựng lại đất nước sau chiến tranh. Đó là thành tựu to lớn và phong phú cả về nội dung, tư tưởng, nghệ thuật và đội ngũ sáng tác. Những tác phẩm văn học kết tinh tài năng, tâm huyết của nhiều thế hệ nhà văn đã đi vào ký ức hàng triệu người Việt Nam, góp phần nuôi dưỡng vẻ đẹp tâm hồn và nhân cách con người Việt Nam, làm giàu có thêm những giá trị văn hóa Việt Nam mà ông cha ta đã dày công xây dựng. Tập đại thành văn học cách mạng và kháng chiến là bức tượng đài kỳ vĩ ghi lại diện mạo đất nước và con người Việt Nam về một thời kỳ vĩ đại của dân tộc, đưa tiến trình hiện đại hóa văn học lên một tầm cao mới.

Nhằm tôn vinh những đóng góp to lớn vào nền văn học cách mạng, Đảng và Nhà nước quyết định trao tặng Giải thưởng Hồ Chí Minh và Giải thưởng Nhà nước cho các tác phẩm văn học xuất sắc. Tiếp theo bộ sách văn học được Giải thưởng Hồ Chí Minh do Nhà

xuất bản Văn học xuất bản, Nhà nước đã quyết định giao cho Hội Nhà văn Việt Nam và Nhà xuất bản Hội Nhà văn thực hiện dự án “Công bố và phổ biến các tác phẩm văn học được Giải thưởng Nhà nước” (giai đoạn thực hiện 2014 - 2015).

Việc Nhà nước đầu tư xuất bản bộ sách lớn này không chỉ động viên, khích lệ các nhà văn tiếp tục lao động sáng tạo mà còn là công trình thực hiện Nghị quyết 9, Ban chấp hành Trung ương Đảng khóa XI: “Xây dựng văn hóa, con người Việt Nam, đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững của đất nước”. Với ý nghĩa ấy, tác phẩm của mỗi tác giả được trân trọng in riêng, tôn trọng tính lịch sử, tính nguyên bản và thống nhất về quy cách, chất lượng, thẩm mỹ... theo tiêu chí của Chính phủ.

Với lòng trân trọng và ý thức trách nhiệm cao, tập thể cán bộ, biên tập viên Nhà xuất bản đã hoàn thành bộ sách quý với sự cố gắng cao nhất. Bộ sách gồm những tác phẩm của 121 tác giả được trao Giải thưởng Nhà nước qua ba đợt, năm 2001, năm 2007 và năm 2012.

Nhà xuất bản Hội Nhà văn chân thành cảm ơn sự quan tâm và tạo điều kiện của các cơ quan chức năng của Chính phủ, Liên hiệp các hội văn học nghệ thuật Việt Nam, Ban chấp hành Hội Nhà văn Việt Nam giúp đỡ chúng tôi thực hiện dự án quan trọng này.

Xin trân trọng giới thiệu bộ sách đến bạn đọc trong và ngoài nước.

NHÀ XUẤT BẢN HỘI NHÀ VĂN

TIỂU SỬ

Bút danh khác: ĐÀO LƯU, CAO NHƯ THÔNG
(1927 - 2005)

Họ và tên khai sinh: Đào Văn Đạt. Sinh ngày 17 tháng 10 năm 1927. Quê quán: Lưu Xá, Kim Động, Hưng Yên (nay là Quảng Lăng, Ân Thi).

Đảng viên Đảng CSVN. Vào Hội năm 1957. Mất ngày 2 tháng 1 năm 2005 tại Hà Nội.

* VÀI NÉT VỀ QUÁ TRÌNH HỌC TẬP, CÔNG TÁC, SÁNG TÁC: Cách mạng tháng Tám, làm chủ tịch xã, tuyên huấn tỉnh. Kháng chiến toàn quốc, công tác ở Trung ương Đoàn Thanh niên. Sang công tác Hoa vận, rồi Bộ chỉ huy Bộ đội biên phòng. Học ở Trung Quốc rồi về công tác ở Hội Nhà văn Việt Nam.

Đã qua công tác từ biên tập viên đến Quyền Tổng biên tập báo *Văn nghệ*. Ủy viên BCH Hội Nhà văn khoá III, Ủy viên BCH Hội Nhà báo Khoá IV. Liên Xô cũ và Trung Quốc đưa tên Đào Vũ vào *Từ điển văn học nước ngoài*.

* TÁC PHẨM CHÍNH ĐÃ XUẤT BẢN: Đã xuất bản nhiều tác phẩm, trong đó có: *Cái sân gạch* (1959); *Vụ lúa chiêm* (1961); *Con đường mòn ấy* (1972); *Y Leng* (1982); *Lưu lạc* (1973); *Hoa Lửa* (1973); *Dải lụa* (1973); *Bí thư cấp huyện* (1983); *Một mùa mưa* (1986); *Tuyển tập Đào Vũ* (2 tập 2004)...

* GIẢI THƯỞNG VĂN HỌC: Giải thưởng của Hội Văn nghệ Việt Nam, của Bộ Nông nghiệp, Bộ Giao thông vận tải. Giải thưởng hợp tác với Thụy Điển cho thiếu nhi. Giải Côn Sơn của tỉnh Hải Hưng. Giải thưởng của tỉnh Hưng Yên. Năm 2001, được tặng Giải thưởng Nhà nước về văn học nghệ thuật đợt I, 2001.

**"DỪ PHẢI ĐỐT CHÁY CẢ DÂY TRƯỜNG SƠN
CŨNG PHẢI GIÀNH CHO ĐƯỢC ĐỘC LẬP"**

Hồ Chí Minh

Đó là một cái bàn mặt thì làm bằng gỗ hòm đạn, chân bằng những ống bom bi buộc giằng vào nhau, chẳng mộng meo gì. Thế mà cũng vững chãi, vì nó được tựa vào lưng một tảng đá rất lớn. Tảng đá này, vách núi trên cao thả xuống từ đời thuở nào không biết; chính nó mở miệng cho cái hang, nhưng cũng lại nằm án ngữ gần hết cả lối vào. Dẫu sao, bây giờ đây nó cũng có công che mảnh bom, hòn đạn cho tổng đài, và cũng che luôn hết cả ánh sáng.

Người thường trực sớm nay là một anh bộ đội còn rất trẻ. Cánh tay dài lòng không chưa có bắp, người mới lớn được chiều cao, chưa phát triển chiều ngang; cái quần lụng thụng, dường như lĩnh số quá lớn để phòng lớn. Cậu ta thừa biết có người mới vào, nhưng, chẳng biết vì quay không kịp hay quá quen thuộc, cậu không quay lại chào khách lấy một câu. Cô khách cũng chẳng vừa, cứ thế xồng xộc bước tới chỗ tổng đài. Thừa lúc, không đổ cửa báo, cậu thường trực lơ tay phích, cô giục ngay:

- Cho tớ nói với chính ủy đi!

Nhưng, mấy cửa báo đã ngã cánh xuống, giãy lên sân sập; tức thì lại tay phích, tay ống nói, miệng lại đáp, lại xin, cậu ta vẫn chưa kịp trả lời.

- Cho người ta nói với chính ủy đã nào.

- Ai tiếc gì chị Nhuận đâu! Nhưng mà... chính ủy đi vắng chưa về.

- Thật không?

Đen, khét lẹt ngoài kia chưa tan, đất bụi còn mù mịt, lùa cả vào trong hang. Nhuận đứng lên dọn dẹp, quét quét, phui phui, như đây là nhà của mình làm chủ.

- Có ngay gần cũng chỉ được một lúc, chị Nhuận ạ.

Làm như không nghe thấy câu nói ấy của Mô, cô vẫn tay năm tay mười. Đến lúc kéo lại những tấm ni-lông lợp mái, một mình cô thấy hơi khó, kín chỗ này, hở chỗ khác... Người khách kĩ sư đã thức giấc, thấy thế, đứng dậy vươn vai, rồi lẳng lặng bước tới, chẳng chào hỏi gì, cứ thế cùng kéo, cùng buộc với cô Nhuận. Anh ta cũng không hỏi han gì về loạt bom vừa qua. Hay là anh cũng biết loạt bom ấy cách đường còn xa? Có điều chắc chắn, Nhuận thấy tận mắt, mấy tiếng nổ kia không đến nỗi làm anh phải giật mình. Ít ra, anh là người chẳng phải lần đầu nghe bom nổ. Tự nhiên cô không mau mồm mau miệng như mọi khi, cô cũng đáp lại bằng sự lặng lẽ, cho đến lúc hai người cùng làm xong.

Có tiếng bậm bịch từ phía ngoài, rồi một người bước vào.

- A, chào anh Tôn.

- Tôi không dám, chào đồng chí C phó.

Cậu đáp với thái độ có phần lạnh lùng như vậy của anh tiểu đội trưởng lái xe vẫn chưa làm Nhuận bớt vẻ hồn nhiên, cô hỏi tiếp:

- Anh Tôn đi bộ lên đây à?

- Chẳng nhẽ đi máy bay? Còn ô-tô thì, không biết bao giờ mới thông đường cho chúng tôi nhờ?

- Việc gì anh phải nặng lời thế? Anh có biết vì sao mà tắc không?

Người đồng chí lái xe này đối với các lực lượng cả tuyến đều quen thuộc. Anh vốn không hay bẳn gắt như vậy, Nhuận chẳng hiểu vì sao hôm nay anh lại khác tính? Nghe cô thanh niên xung phong hỏi gặng, anh chàng nặng lời hơn:

- Cô bảo vì sao?

- Suốt cả tuần nay, ngày nào nó cũng đánh...

- Thôi, thôi, - Tôn xua tay lia lịa, ngắt lời Nhuận không chút nể nang: - bất quá gần ấy quãng đường hồng, cô biết tòng ra rồi, mà tôi cũng mới đi, chẳng lạ gì... Cái thằng Mỹ cũng chưa ghé gớm đến thế đâu, cứ nói tuột mẹ nó ra: vì ta, vì những người làm đường...

- Anh bảo những người làm đường làm sao?

- Những người làm đường muốn tránh thương vong, giữ lực lượng, sợ hao hụt quân số không dốc lực ra mặt đường, cái dít lại nhấp nhồm, chỉ muốn bỏ chốn này mà đi...